

Hegyfalu, Két út közi dűlő III–IV.

(KÖH 54510, 54511)

(Vas megye)

A 2012–2014-ben végzett feltárásokat összefoglalóan lásd a 2014. év jelentései között.

Hegyfalu, Rózsa-major I / II.

(KÖH 67179)

(Vas megye)

A 2012–2013-ben végzett feltárásokat összefoglalóan lásd a 2013. év jelentései között.

103. Hejőkeresztúr, Fecskés-domb (Koponyadomb)

(KÖH 16632, 16650)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) R?, LT?, Sza, Á, I

2012 májusában lakossági bejelentés érkezett a Herman Ottó Múzeumba, miszerint a Hejő-csatorna rendezésekor csontváza(ak)at találtak. Adattári kutatásokat követően kiderült, hogy ismert és nyilvántartott lelőhelyre vonatkozik a megkeresés. Helyszíni kiszállásunk alkalmával láthattuk, hogy a környezetéből markánsan kiemelkedő dombot korábbi tereprendezések alkalmával kialakított földút vágja át, melyet jelen munkálatok során tovább mélyítették. Bejárásunkkor a csontváz(ak)at nem találtuk, helyüket elfedték, csupán néhány csonttöredéket gyűjtöttünk. A földút mentén szántóföld található, a felszínen nagy mennyiségben gyűjtött őskori (talán rézkor?), kelta(?), római császárkori valamint középkori (13. sz.) leletanyag jelzi az egykori település helyét. A lelőhely vélhetően megegyezik az 1960-ban Megay Géza által kutatott településsel (Koponyadomb), ahol 1999-ben Pusztai Tamás tartott helyszíni szemlét. A földút által részben elpusztított lelőhely kiterjedését a terepbejárás során sikerült meghatározni.

HAJDÚ MELINDA

104. Hejőkürt, Hejő-part (LIDL logisztikai központ)

(KÖH 48140)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) U, R, B, Sza

A Telekom Zrt. által a Tiszatarján és Tiszaújváros között létesítendő optikai kábelhálózat kiépítéséhez kapcsolódva, a Herman Ottó Múzeum 2012. július 20. és szeptember 4. között a lelőhelyen folytatott megelőző feltárásokat. A 3313 j. közút Ny-i oldalán három, 1,8 m szélességű, összességében 837 m hosszú kutatóárokban a neolitikum, a rézkor, a bronzkor és a római császárkor emlékei kerültek elő.

A neolitikum és rézkor időszakából a kutatott terület középső részén több agyaggyerő és néhány kerek, kissé kiöblösödő tárológödör, 2 kút, illetve oszlophely került elő. A nagy mennyiségű kerámia és állatesont (kagylók és halmaradványok is) mellett 2 réztű, 2 agyagból készült emberfigura, valamint számos pattintott kőeszköz látott napvilágot.

A bronzkorból a vizsgált terület É-i részén néhány sekély, kevésbé karakteres leletanyaggal jellemezhető, amorf gödröt tártunk fel, míg a szelvény D-i részén egy félig földbe mélyített épületrészlet került elő, mely nagy méretű, összeroppant tárolóedényeket tartalmazott.

A római korból összesen 9 szarmata (ebből 2 körárok) temetkezést, egy további temetkezéshez tartozó kerítőárokot, valamint egy, a síroknál valamivel fiatalabb településhez tar-

tozó objektumokat (egy épületet, tárológödröket és egy árkot) tártunk fel. A sírok a kutatott terület középső és D-i részén két, világosan elkülönülő csoportban helyezkedtek el, valószínűleg két különböző temetőhöz tartoztak. A temetkezések közel fele bolygatottnak bizonyult, a halottakat eredetileg felékszerezve (gyöngyök, csatok, egyszerű vasfibulák), étel- és italmellékletekkel (fazekak, bögrék) ellátva helyezték nyugalomra.

KOÓS JUDIT – KIRÁLY ÁGNES – TÓTH KRISZTIÁN

105. Hernádszentandrás, Csárda

(KÖH 78829)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) U, R

A lelőhely a község ÉNy-i határában, a Fügöd és Hernádszentandrás közti műúttól és a Bársonyos-patak mesterséges medrétől DK-re, természetes vízfolyások találkozásánál helyezkedik el. Galkó József fedezte fel 2010. október 7-én, majd 2012. január 14-én újabb leleteket gyűjtött területéről. Szántóföldön, kb. 70–80×20–30 m-es területen középső neolitikus, késő neolitikus és rézkori töredékeket talált közepes sűrűségben. A lelőhely közel K–Ny-i irányú lehet.

CSENGERI PIROSKA

106. Hetefejércse határa

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) B, V, Sza, Á

2012 júniusában a „Beregi komplex árapasztási és ártér-revitalizációs fejlesztés projekt” előzetes régészeti dokumentációjának elkészítéséhez terepbejárásokat is végeztünk. A bejárás során Hetefejércse és Tarpa határát, elsősorban a Téb-erdő DNY-i csücskét érintettük a megfigyelésekkel. A bejárást Hete irányából kezdtük meg, és az alábbi lelőhelyeket dokumentáltuk.

Derenye-hát közép (KÖH 84161): A lelőhely a Derenye-hát középső részén található, a kifli alakú hetei Nagy-tó belső részén, a kiemelkedésen található, mely D-i irányban még messze elnyúlik. A terület rendkívül intenzív, melyen késő bronzkori és némi császárkori, Árpád-kori megtelepedés nyomát találtuk. A lelőhely nagysága 613×163 m, DK–ÉNy-i irányú.

Hetei-temetőtől délre (KÖH 84155): Közvetlen a temetőt elhagyva regisztráltuk az első lelőhelyet. A terület a Derenye-csatorna és a temető D-i széle közti háromszögben helyezkedik el, egy viszonylag nagyobb K–Ny-i irányú kiemelkedésen. Az intenzív lelőhelyen bronzkori, császárkori, és Árpád-kori töredékeket gyűjtöttünk. A terület nagysága 45×193 m, K–Ny-i irányú.

Hetétől keletre, Derenye-csatornától délre (KÖH 84153): Közvetlen a temetőt elhagyva regisztráltuk az első lelőhelyet. Azzal átellenben, a Derenye-csatorna D-i partján, annak magasabb részén találtuk a következőt. A közepes intenzitású területen bronzkori és Árpád-kori kerámiát gyűjtöttünk. A lelőhely nagysága 100×63 m, DK–ÉNy-i irányú.

Hetétől keletre, Derenye-hát Nyugat (KÖH 84159): A lelőhely a Derenye-háton, a mára kiszáradt hetei Nagy-tó Ny-i partján húzódik. Ezen a részen szórványosan császárkori és Árpád-kori töredéket találtunk. A lelőhely nagysága 204×78 m, D–É irányú.

Vas-tag (KÖH 81725): 2012. július 17-én próbafeltárást végeztünk a „Beregi komplex árapasztási és ártér-revitalizációs fejlesztés projekt” előzetes régészeti dokumentációjának elkészítéséhez. A területen egy anyaggyerő létesítését tervezték, ezért volt szükség a próbafeltárára. Az eddig nem ismert lelő-